

PITANJA NA ČEKANJU - DETALJNIJI OPIS PROBLEMA

1. Provođenje on line nastave za vrijeme samoizolacije učitelja/učenika

Prije svega, u nastavku prenosimo pitanje i odgovor MZO-a (objavljeno dana 24.9.2020. godine):

*„Poštovani, učitelj predmetne nastave mora na tjedan u samoizolaciju. Nema simptome korona virusa, kontakt je zaraženog. **Dok je u samoizolaciji radi li svoj predmet online? Kako mu plaćamo taj tjedan?** Samoizolacija je posebni status u HZZO i nije status bolovanja (posebna COP kategorija). Međutim, **ravnatelj može u skladu s organizacijsko-kadrovskim uvjetima omogućiti navedenom djelatniku rad od kuće te u tom slučaju ravnatelj može djelatniku pisati redovan rad, ali tada nema pravo na angažiranje zamjene niti pisanje prekovremenih sati drugom djelatniku škole koji obavlja određene poslove djelatnika koji je u samoizolaciji. Dužni smo napomenuti da u vrijeme samoizolacije djelatnik škole nije na bolovanju nego mu poslodavac treba osigurati uvjete za rad na daljinu. Sve dok se djelatniku ne potvrdi bolest Covid-19, djelatnik ne koristi bolovanje nego ga se zadužuje radom na daljinu sukladno nastavnom planu/kurikulumu za određeni nastavni predmet i rasporedu sati. Iskustvo nastavnika i učenika s nastavom na daljinu tijekom prošle školske godine pomoći će pri izboru optimalnog načina nastave na daljinu za određeni nastavni predmet. Nastava se za učenike može organizirati sinkrono (istodobno, tj. u isto vrijeme ili u nekom kraćem vremenskom intervalu) ili asinkrono (u različito vrijeme, odnosno bez definiranih kratkih ciljnih vremenskih intervala). U nadležnosti nastavnika je da se priprema za svaki nastavni sat, a učenicima će omogućiti praćenje nastave na optimalan način: direktnim uključivanjem na nastavni sat pomoću kamere, snimanje nastavnog sata i naknadno slanje snimke, slanje prezentacije, zadataka, uputa i drugih radnih materijala.“***

Naime, s terena smo dobili mnoge upite nastavno na gornji odgovor MZO-a jer ravnatelji, u velikom broju slučajeva, ne zadužuju učitelje za rad na daljinu ili ih zadužuju za rad samo s onim učenicima koji su također u samoizolaciji, dok drugi djelatnici moraju raditi s ostalim učenicima uz objašnjenje da se, ukoliko škola radi po A modelu, ne može osigurati rad na daljinu svim učenicima za taj nastavni predmet jer to više ne bi bio A model. U tom slučaju postavlja se i dodatno pitanje kako odgovor MZO-a može biti utemeljen na zakonu jer se za djelatnika u samoizolaciji ne može angažirati zamjena niti platiti prekovremeni sati onim drugim djelatnicima koji obavljaju njegov posao, iako takav rad nesporno predstavlja prekovremeni rad budući da se radi o povećanom obimu posla i nalogu ravnatelja za rad iznad norme. Također je upitno kako poslodavac može zadužiti djelatnika „radom na daljinu sukladno nastavnom planu/kurikulumu za određeni nastavni predmet i rasporedu sati“ kada je istovremeno stav MZO-a da učenici tog nastavnog predmeta ne mogu prijeći na B model jer škola radi po A modelu. Stoga se učitelj, sukladno gornjem odgovoru MZO-a, može zadužiti isključivo za rad s učenicima u samoizolaciji, dok drugi učitelji moraju raditi s ostalim učenicima bez plaćanja prekovremenog rada.

Ujedno se čeka jasna uputa MZO-a o radu s učenicima u samoizolaciji jer ukoliko se rad s učenicima u samoizolaciji ne izvodi, MZO to treba jasno i nedvosmisleno navesti u dodatnim uputama. Također je potrebno pojasniti način rada učitelja koji su u samoizolaciji, a rade na više škola, osobito u slučaju kada jedna od tih škola prelazi/radi u B modelu, a druga/ostale u kojima radi ostaju u A modelu. Predstavnici MZO-a izjasnili su se da će, o svemu gore navedenom, izdati upute, no iste još uvijek nisu dane.

2. Pitanje statusa izrazito vulnerabilnih zaposlenika

Još uvijek nemamo jasne, odnosno ikakve odgovore MZO-a na pitanje statusa izrazito vulnerabilnih zaposlenika. Prema posljednjim informacijama koje smo dobili od MZO-a, takvih učenika je oko 900, a zaposlenika 320 (OŠ i SŠ), no to su podaci dani sukladno anketi koja je provedena još početkom rujna. Za 90% djece osigurana je nastava kod kuće, no postavlja se pitanje što je s preostalim 10% učenika i može li se ikako za taj broj osigurati on line nastava s učiteljima koji su također pripadnici skupine izrazito vulnerabilnih? Svi oni svakako zaslužuju rješavanje statusa i odgovore MZO-a.

Naime, posebno pitanje koje se postavlja jest zašto je uopće, očito samo pro forme, osigurana tzv. zaštita i mogućnost rada on line za najugroženije skupine, ukoliko je to u praksi neprovedivo.

Jedan je od većih problema taj što je sam Hrvatski zavod za javno zdravstvo (pod rubrikom „Izabrana zdravstveno organizacijska pitanja vezana uz rad predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola u školskoj godini 2020/21) naveo da **„poslodavac ima pravo na angažman specijaliste medicine rada u smislu traženja savjeta, pregleda radnika PA I POTVRDU treba li ili ne drugačije rasporediti zaposlenika, izdavanju uvjerenja o zdravstvenoj odnosno radnoj sposobnosti, a sve s ciljem zaštite radnika“**, što je u svojim odgovorima citiralo samo MZO. Međutim, nakon što su radnici ishodili potvrde odnosno liječničke svjedodžbe, zaposlenici niti nakon toga nisu mogli ostvariti svoja prava rada na daljinu i ti zaposlenici još uvijek ne znaju koji je njihov status.

Također, prema informacijama s terena, a koje su neki zaposlenici dobili od svojih izabranih liječnika, privremena nesposobnost odnosno spriječenost za rad predviđa se samo za osiguranike nad kojima se provode mjere u prevenciji širenja koronavirusa, odnosno kojima je određena samoizolacija kod kuće ili karantena u zdravstvenoj ustanovi od strane nadležnog epidemiologa ili graničnog sanitarnog inspektora. Naknada plaće se takvim osiguranicima isplaćuje na teret sredstava HZZO-a od prvoga dana privremene nesposobnosti za rad. Sukladno mnogim stručnim tekstovima koje smo pronašli na temu privremene nesposobnosti za rad navedeno je da *„u slučaju osiguranika nad kojima se ne provode mjere u prevenciji širenja koronavirusa, odnosno kojima izolacija nije određena od strane nadležnog epidemiologa već izostaju s radnog mjesta prema nalogu ili u dogovoru s poslodavcem, nema osnova za utvrđivanja privremene nesposobnosti odnosno spriječenosti za rad, te s tim u vezi ni ostvarivanja prava na naknadu plaće na teret sredstava HZZO-a s osnova izolacije.“* Kako su ranije navedena stajališta izražena kada još nije bilo riječi o izrazito vulnerabilnim osobama, to je nužno donijeti nova mišljenja kako bi zaposlenici znali koji je njihov status odnosno koja su njihova prava i obveze. Naglašavamo nužnost odgovora na pitanje mogu li i na koji način izrazito vulnerabilne osobe ostvariti pravo i mogućnost na on line rad ukoliko njihova škola radi prema A modelu. Dakle, oni koji bi trebali biti najzaštićeniji, ne samo da su trenutno u neizvjesnosti, već nemaju pravo na rad (dok u isto vrijeme učenici nemaju pravo na obrazovanje pod jednakim uvjetima), niti imaju ikakvu zaštitu. Je li njihova zaštita ostala samo kozmetika, a sve kako bi na papiru izgledalo da se vodi briga o najugroženijima? Stoga, molimo hitno rješavanje ovog pitanja jer se ovakvim postupanjem doista narušavaju osnovna ljudska prava. Naglašavamo da je pritom potrebna koordinacija Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva znanosti i obrazovanja.

3. Uz gornja dva goruća problema, ostalo je **neriješeno još mnogo pitanja** od kojih posebno navodimo:

- neodobranje/dugotrajno čekanje na odobranje zahtjeva za zapošljavanje (pomoćno tehničko osoblje, administrativno osoblje, stručni suradnici, nastavnici – osobito informatičari i dr.),
- neodgovoreni upiti vezani uz problematiku napredovanja,
- pravilnik o „normi“ (čiji sporni članci su doneseni mimo javnog savjetovanja te suprotno svrsi koja je navedena od samog MZO-a kao razlog donošenja pravilnika, a kojim se sindikalni povjerenici/povjerenici s pravima i obvezama radničkog vijeća/povjerenici zaštite na radu dovode u neravnotežan položaj te se pravilnikom postupa suprotno međunarodnim konvencijama te aktima EU koje su obvezujuće za RH),
- dopunska revizija sustava nagrađivanja,
- provođenje analize učinaka propisanih mjera na dobrobit samih učenika (osobito uzevši u obzir članak 67. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi koji propisuje da su školske ustanove dužne stvarati uvjete za mentalni i fizički razvoj te socijalnu dobrobit učenika te je, stoga, nužno kontinuirano raditi na prevenciji stresa, razvoju kognitivnih sposobnosti, jačanju motivacije i otvorenoj komunikaciji učenika),
- plaćanje/osiguravanje sredstava rada za rad od kuće,
- pitanje bolovanja te
- status pomoćnika u nastavi (problematika radnog statusa i sklapanja ugovora na 60 dana)
- hitne ispravke šifrnika radnih mjesta - u službenom e-mailu koji smo zaprimili iz MZO-a navedeno je da će greške po pitanju nastavnog/nenastavnog osoblja te ostale uočene greške biti ispravljene, no ispravke nisu učinjene do današnjeg dana te molimo za žurni ispravak, a ukoliko se isti ne može napraviti u kraćem roku, molimo da se na škole pošalju upute da se ti pogrešni podatci ne unose sve dok se ne napravi ispravak.